

ESCOLA GARIGOT

Projecte Lingüístic de Centre

Índex

1. Introducció	3
2. Context sociolingüístic	4
2.1. L'entorn i l'escola	4
2.2. Alumnat	5
3. La llengua catalana	5
3.1. Llengua vehicular i de comunicació	5
3.2. Llengua d'aprenentatge	5
3.2.1. Pla de formació del centre	5
3.2.2. Llengua oral	6
3.2.3. Llengua escrita	7
3.2.4. Relació llengua oral i escrita	7
3.2.5. La llengua en les diverses àrees	8
3.2.6. Continuitat i coherència entre cicles i nivells	8
3.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut	9
3.2.8. Atenció a la diversitat	9
3.2.9. Activitats d'incentivació i d'ús de la llengua	10
3.2.10. Avaluació i coneixement de la llengua	11
3.2.11. Materials didàctics	11
3.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe	11
4. La llengua castellana	11
5. Altres llengües	12
6. Projecció del centre	13

1. Introducció

El PLC és un document de referència pel que fa a la reflexió del tractament de les diverses llengües que existeixen al Centre. Com a tal forma part del Projecte Educatiu i és el referent per prendre decisions pedagògiques i organitzatives d'una manera operativa en relació a l'aprenentatge de les llengües. Se'n fa una revisió anual per tal d'adaptar-lo a la realitat lingüística canviant.

Durant els darrers cursos el claustre ha mostrat un gran interès i està molt conscienciat sobre la importància del tractament de les llengües donat l'alumnat plurilingüe i els nous plantejaments d'immersió lingüística.

Com a conseqüència d'aquest interès el centre està treballant en aquest sentit:

- Establint una Línia Pedagògica Comuna Infantil/Primària sobretot a l'àrea de llengües. Hem establert dos objectius:
 - Assolir plans d'actuació comuns en el treball de la llengua al llarg de les dues etapes
 - Establir criteris metodològics comuns al llarg de l'Educació Infantil i de l'Educació Primària.
- Assistint als cursos de formació de centre sobre el tractament de la llengua escrita des d'una perspectiva CONSTRUCTIVISTA impartits per l'Anna Teberosky (curs 2007/08) i Esther Pertusa (curs 2008/09).
- Continuant la formació els propers cursos amb més concreció, centrant-nos en el treball per projectes, sistematitzant la discussió per arribar a acords en l'àmbit de les llengües.
- Participant en el PROGRAMA D'IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA I COHESIÓ SOCIAL, amb la participació en una formació inicial al curs 2007/08.
- Fent el traspàs i formació interna sobre el PROGRAMA D'IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA I COHESIÓ SOCIAL amb pautes pel tractament de la llengua oral, usos lingüístics, etc.
- Participant en tallers PIL.:
 - Taller per a l'aprenentatge i perfeccionament de competències professionals del professorat: Llengua oral, per al professorat d'Educació Infantil i Cicle Inicial.
 - Seminari d'actualització de la metodologia d'immersió adreçat a mestres de CM i CS.
- Participant en el Pla Experimental en Llengües Estrangeres (PELE).

- L'escola participa en un conveni de col·laboració amb el British School of Barcelona i el Departament d'educació en relació a la millora de competència oral en anglès; on alumnes de l'escola britànica venen al centre com a Language Assistants.
- Creant la COMISSIO LINGÜÍSTICA amb mestres de tots els cicles i la coordinadora lingüística, amb objectius concrets i progressius sobre el tractament de les llengües.
- Creant la COMISSIÓ PEDAGÒGICA composta per la Cap d'Estudis i els Coordinadors de Cicle. Aquesta Comissió té la funció d'organitzar el treball curricular sobre Llengua que en cicles s'han de discutir, consensuar, elaborar... tenint en compte els continguts rebuts en la formació i els coneixements i l'experiència dels mestres del claustre.
- Establint un pla de treball amb els serveis externs on la llengua pren una importància cabdal.
- Participant en el Projecte Puntedu. La llengua vehicular en totes les activitats referides a la biblioteca és el català, però dins de les activitats que es poden realitzar a la biblioteca tenen cabuda totes les llengües d'ús a l'escola. Hi ha documents en aquestes tres llengües, que es poden llegir i consultar.

Per tant estem en un temps de conscienciació, formació i reflexió sobre la temàtica lingüística. El claustre ha consensuat alguns punts, que són els que s'exposen en aquest Projecte Lingüístic. Es tracta d'un recull de tot el que fem i una declaració d'intencions per treballar a partir del curs 2009/2010.

2. **Context sociolingüístic**

2.1. **L'entorn i l'escola**

L'escola Garigot es troba a la localitat de Castelldefels, Barcelona, a prop de la platja i el Canal Olímpic. Va ser creada al curs 2002-2003 com a conseqüència de la forta demanda de places escolars que en aquell moment hi havia a la població (fruit de l'alt índex d'immigració que des d'aleshores hi ha a la població). La llengua dominant al seu entorn, llengua d'ús més habitual, continua sent el castellà.

Els primers cursos l'escola no tenia tots els nivells educatius, però a mida que han passat els anys s'han matriculat alumnes de tots els cicles i nivells de forma que actualment és una escola de doble línia.

No obstant això, l'escola Garigot és un centre amb nombrosa matrícula viva i normalment l'alumnat que canvia (tant el que se'n va com el que arriba a l'escola) és estranger.

2.2. Alumnat

L'alumnat del Centre és plurilingüe donat que té un percentatge considerable d'infants estrangers, més d'un 18% de tota la matrícula

L'alumnat estranger, al voltant del 15% són de parla no hispana. Hi ha alumnat àrab (Marroc, Algèria), de països de l'Europa de l'Est (Moldàvia i Rússia), de l'Europa comunitària (República Txeca, Alemanya, Polònia, Itàlia, Països Baixos, Regne Unit, Romania, Bèlgica i Irlanda), xinesos i tailandesos. Aquest alumnat està homogèniament repartit al llarg de tota l'Educació Infantil i Primària, amb una major concentració als darrers nivells de Primària. També tenim i cada més alumnat procedent dels EE.UU, Canadà i Austràlia.

A banda d'aquests alumnes hi ha altres nens/es que tot i no tenir la consideració d'estrangers perquè han nascut a Espanya, les seves famílies sí que ho són i per tant la seva L1 no és el català. L'origen d'aquest alumnat és tan divers com el pròpiament estranger (a més de les nacionalitats citades es poden afegir francesos, hindús, de EEUU,).

3. La llengua catalana

3.1. Llengua vehicular i de comunicació

El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge al Centre. És la llengua de comunicació de la comunitat educativa dins l'horari escolar, de cohesió i de convivència.

3.2. Llengua d'aprenentatge

➤ Pla de formació del centre

El curs 2006/7 el Claustre va decidir que el pla de formació de centre anés encaminat a l'establiment d'un **Línia Pedagògica Comuna**. En aquest sentit la formació de centre del curs 2007/08 va començar pel treball de la llengua des d'una perspectiva constructivista impartit per l'Ana Teberosky. Aquesta formació ha tingut continuïtat

durant aquest curs amb la participació de l'Ester Pertusa com a formadora. S'han treballat els continguts de llengua escrita més rellevants a cada cicle i la continuïtat que tenen al llarg de tota l'etapa d'infantil i primària. Al curs 2012/2013 es va elaborar un treball pedagògic en el qual quedava seqüenciada la metodologia i la tipologia dels diversos textos al llarg de l'etapa d'Infantil i Primària.

Donat el gran ventall de llengües i cultures que hi ha al centre, el centre va participar dins el **Programa d'Immersion Lingüística (PIL)** basat en el respecte de les L1, i en un tractament pedagògic de les altres llengües L2, L3 i L4 (en molt casos, català, castellà i anglès) basat en el coneixement i ús de les llengües, sobretot de la catalana que és la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre. Es va començar amb la formació d'unes persones determinades del claustre i aquest curs s'ha fet el traspàs d'informació a la resta de l'equip docent. També s'han realitzat, dintre d'aquest programa, les formacions específiques destinades als/a les mestres d'Educació Infantil i Cicle Inicial i un altre destinat als/a les mestres de Cicle Mitjà i Cicle Superior de Primària.

És per això que des del curs 2007/08 al 2011/2012 el centre participava en la formació del nou Pla d'Immersion Lingüística.

➤ **Llengua oral**

El treball de llengua oral és molt present a tots els nivells i cicles educatius. Durant els darrers cursos s'ha treballat de forma més sistemàtica i amb una línia comuna. El traspàs de la formació del PIL, que es va portar a terme per un grup de mestres del claustre formats prèviament, està afavorint la presa d'acords sobre el tractament de la llengua oral. Amb aquesta formació s'ha consensuat i sistematitzat unes pautes d'actuació i s'han establert mecanismes de seguiment.

- Un canvi metodològic en l'ensenyament / aprenentatge de la llengua oral. Partint de l'adaptabilitat del discurs del docent (ús d'imatges, gestos, objectes, companys mestres i alumnes) tenint en compte la INTERACCIÓ.
- Vam participar com a pilotatge per el diagnòstic pedagògic de la competència lingüística i pronòstic de l'amplitud de llengües apreses, "**El termòmetre Lingüístic. De l'oralitat a l'ensenyament plurilingüe**", impulsat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Societat Catalana de Pedagogia

➤ **Llengua escrita**

També hem treballat el tractament de la llengua escrita. Hem continuat l'assessorament constructivista de l'Anna Teberosky i Esther Pertusa i s'ha creat la Comissió Pedagògica com a continuïtat de l'assessorament.

S'ha establert una dinàmica de treball en cicles pedagògics (supervisats pels Coordinadors de Cicle i organitzant la feina la Comissió Pedagògica) pel treball curricular.

Continuarem treballant d'aquesta manera donant prioritat a les àrees de llengua i a la interdisciplinarietat amb les altres àrees.

El treball realitzat en la formació i el proposat per la Comissió Pedagògica ens ha fet veure la importància que té el treball de la tipologia textual en la concepció competencial de la llengua escrita. Al curs 2012/2013 es va elaborar un treball pedagògic en el qual quedava seqüenciada la metodologia i la tipologia dels diversos textos al llarg de l'etapa d'Infantil i Primària. És un treball que ha de continuar durant diversos cursos fins arribar a decidir els tipus de textos per treballar amb els nostres alumnes i la manera de fer-ho. De moment tenim els acords següents:

- Ús d'una plantilles per al plantejament de l'escrit.
- Rètols a l'aula per a l'ajuda ortogràfica, connectors...
- Què s'ha de corregir a cada nivell educatiu.
- La correcció ortogràfica, assenyalant l'error i fent reflexionar l'alumne.
- Acostumar a l'alumne a revisar el seu escrit amb una plantilla correctora.
- Els textos que es prioritzen a cada nivell i la metodologia a emprar.

L'objectiu serà promoure activitats encaminades a formar lectors i escriptors competents.

➤ **Relació llengua oral i escrita**

Partim de la base de que l'oralitat és anterior a l'escrit i que per poder ser competents en llengua escrita s'ha de ser, primer, competent en llengua oral.

A més és important tenir assolit un bon model en Llengua 1 (llengua materna) per poder traspassar aspectes lingüístics a una Llengua 2.

➤ **La llengua en les diverses àrees**

El claustre considera que fer que els alumnes assoleixin un bon nivell d'expressió i comprensió en català és responsabilitat de tots els mestres, convertint-nos en educadors lingüístics. La intenció és utilitzar una metodologia interactiva on l'alumne construeixi el seu coneixement participant i intervenint en les explicacions.

Aquest és un criteri fonamental que tenim en compte a l'hora del treball que planteja la Comissió Pedagògica als Cicles Pedagògics. El treball dels diferents textos es planteja també des de la interdisciplinarietat amb les altres àrees.

La Comissió Pedagògica, a través del treball en cicles pedagògics, és l'encarregada del treball curricular de totes les àrees. Ha començat per l'àrea de Llengua ja que som conscients de que en qualsevol àrea es treballa llengua i de que hem de posar una intenció d'ensenyament de llengua cada vegada que s'utilitza en el treball de les matemàtiques, les ciències, la música... És per això que el claustre va realitzar la formació (Línea Pedagògica Comuna) per l'àrea de llengua, tant oral com escrita.

En aquest treball que realitza el claustre s'ha creat els mecanismes necessaris per a la coordinació entre nivells i cicles per a l'ensenyament de les llengües castellana, catalana i anglesa.

➤ **Continuïtat i coherència entre cicles i nivells**

L'objectiu de trobar una línia d'escola comuna, amb continuïtat i coherència entre els nivells educatius. És un moment de trobada on l'equip docent comparteix activitats d'altres cicles i es convida a la reflexió.

Lògicament la Comissió Pedagògica té en compte aquest aspecte per dissenyar el currículum de l'escola a l'hora de recollir les aportacions de cada cicles i donar-li una continuïtat coherència lineal.

➤ **Acollida d'alumnat nouvingut**

Existeix al Centre un Pla d'Accollida on estan recollits tots els objectius i actuacions per a l'aprenentatge de la llengua catalana entre l'alumnat nouvingut: entrevistes amb les famílies, horari per a l'alumnat, seguiment per l'assessor LIC, que tots els mestres els hi parlin en català, etc.

Els alumnes que desconeixen les dues llengües oficials són atesos pels tutors d'aula d'acollida que col·laboren sistemàticament amb el tutor/a de l'aula ordinària. La llengua de relació amb les famílies és el català, encara que a vegades s'utilitzen els serveis de traductors del Departament o el coneixement d'altres llengües per part de famílies i mestres per a comunicar-se amb una família nouvinguda quan no existeix competència lingüística ni en català ni en castellà.

L'aula d'acollida té en compte que l'alumnat de parla hispana pot utilitzar la proximitat de les llengües castellana i catalana per fer-ne les transferències i facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana.

- Projecte de Parelles Lingüístiques:

El curs 2018-2019 hem signat un conveni amb l'Institut Sert de Castelldefels amb la voluntat de promoure projectes de col·laboració amb l'objectiu de fomentar entre l'alumnat de l'ESO accions de compromís cívic i d'exercici actiu de la ciutadania. Aquest projecte s'anomena **Parelles Lingüístiques**. Consistirà en fer un intercanvi lingüístic i cultural, amb l'objectiu que estudiants d'incorporació tardana al sistema educatiu català puguin practicar situacions de conversa reals, aprendre i utilitzar expressions col·loquials en català i conèixer aspectes culturals i socials de Catalunya. Els alumnes de l'institut a la vegada elaboraran material de suport per treballar situacions comunicatives quotidianes.

➤ **Atenció a la diversitat**

La Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD) dinamitza i organitza els recursos humans i fa una anàlisi de la situació real de cada grup-classe del centre per a prendre després les mesures adients.

L'escola compta amb el recurs de l'USEE (Unitat de Suport a l'Educació Especial) per a poder arribar a tota la diversitat de l'escola. Alhora de assistir a un curs de formació respecte aquest recurs i establint una línia d'escola.

El centre, en col·laboració amb els serveis educatius, ha consolidat els mecanismes organitzatius i curriculars per atendre a la diversitat de l'alumnat.

➤ **Activitats d'incentivació i d'ús de la llengua**

El Centre organitza activitats puntuals amb l'objectiu, entre altres, de potenciar l'ús del català: les festes escolars, el monogràfic, els jocs de pati (promocionat pel PCEE).

Posem especial interès en que totes les activitats que es realitzen en horari no lectiu (extraescolars, serveis d'acollida, permanència i menjador) es facin en català. Seguint les orientacions del projecte d'activitats en horari no lectiu, és important que en aquestes franges horàries el monitor esdevingui un model i referent de llengua catalana.

L'escola té una **Biblioteca escolar**, que va ser Puntedu i ara està oberta al barri disposant d'una bibliotecària contractada per l'Ajuntament. La llengua vehicular en totes les activitats referides a la biblioteca és el català, però dins de les activitats que es poden realitzar a la biblioteca tenen cabuda totes les llengües d'ús a l'escola, ja hi ha documents en aquestes tres llengües, que es poden llegir i consultar. És voluntat de la Comissió de la Biblioteca que hi hagi documents en les llengües estrangeres majoritàries de l'escola.

Tal i com està descrit en el Projecte Puntedu La Comissió de Biblioteca dissenyarà el PLEC.

➤ **Avaluació i coneixement de la llengua**

L'Avaluació s'aplica com a part del procés d'ensenyament-aprenentatge. Fins a aquest curs s'avaluaven a primària les àrees lingüístiques de manera global mitjançant les **COMPETÈNCIES BÀSIQUES**.

A partir de cicle mitjà, s'utilitzaran els criteris d'avaluació de les proves externes (proves diagnòstiques i CCBB), per a la correcció de les expressions escrites de les tres llengües que es treballen a l'escola, català, castellà i anglès. Tenint en compte; coherència/cohesió, ortografia, lèxic, morfosintaxi i presentació. La nota de cada subapartat anirà de zero a dos punts, en total, la suma seria de 10.

➤ **Materials didàctics**

S'apliquen criteris compartits per a la selecció del material didàctic, tant llibres de text, d'ús de les TIC, materials creats pel/la mestre/a. A partir de la revisió del currículum s'adequaran altres criteris per a la selecció del material didàctic.

3.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

La situació plurilingüe de la societat catalana actual, en general, i de l'escola, en particular, fa que tot el claustre del centre sigui conscient de la necessitat de treballar explícitament els usos lingüístics, per tal que la llengua catalana sigui la llengua habitual d'ús. El català s'utilitza a tots els efectes: la retolació, les comunicacions externes i internes,... La comunicació amb tots els sectors de la comunitat educativa també és en català.

Pel desenvolupament d'aquest treball el centre disposa d'aula d'informàtica i una dotació informàtica a totes les aules que consta d'un ordinador de sobre taula i en algunes un portàtil. A més disposem de kits d'Internet a l'aula i cablejat de banda ampla a totes les aules. A més, aquest curs totes les aules de primària disposem de projector i pissara digital, smart i mimio. Això obre les portes a pàgines i materials interessants per l'alumnat i per als mestres. També ofereix la possibilitat d'interactuar amb d'altres alumnes de l'escola mitjançant blogs.

No obstant això (l'ús de la llengua catalana com a llengua vertebradora del currículum), el Centre valora i respecta la llengua familiar de l'alumnat, fent-la protagonista en activitats de desenvolupament del currículum: contes, tradicions, costums d'altres països ...

4. La llengua castellana

La llengua oral es treballa habitualment a tots els cicles i amb més èmfasi a Cicle Inicial. Pel que fa a la llengua escrita, es planifiquen activitats de lectura i escriptura en els diversos nivells seguint les orientacions del currículum. Cal potenciar més la coordinació amb la llengua catalana, tot incidint en les estructures comunes i els elements diferenciadors.

Puntualment es realitzen activitats d'ús de la llengua castellana: teatre a l'aula, activitats TIC, cançons, poemes, lectura de llibres de literatura infantil en castellà, parlar sobre llibres llegits als companys, etc.

A la primària es fan dues hores setmanals de Castellà, impartida per un mestre, en la mesura del possible, diferent a cada cicle.

5. Altres llengües

L'Ensenyament/aprenentatge de la primera llengua estrangera (anglès) comença a P3 amb el mètode Artigal des del curs 2013-2014, on es prioritza la llengua oral amb activitats primordialment d'ús de la llengua (rutines a primera hora del matí, rutines a l'hora de l'esmorzar...). Aquest mètode té com a objectiu final, l'aprenentatge de vocabulari i expressions bàsiques en anglès a través de la explicació de contes. Cada trimestre es treballarà un conte diferent, que permetrà que al finalitzar aquest l'alumnat sigui capaç d'explicar-lo totalment en llengua anglesa.

Durant els primers cursos de l'Educació Primària l'ensenyament és prioritàriament de llengua oral, buscant activitats i contextos d'ús de la llengua.

A partir de CM s'introdueix més sistemàticament el treball de llengua escrita però la llengua oral continua sent l'eix principal.

La llengua vehicular a l'aula en tots els nivells és l'anglès per a les interaccions formals i informals.

El centre concreta una distribució coherent dels continguts i la creació de contextos d'ús de la llengua: nades, teatre a l'aula, festes a l'escola...També es té en compte el tipus d'agrupament de l'alumnat per activitats globals.

La metodologia emprada té com a objectiu l'adquisició d'habilitats lingüístiques, sobre tot pel que fa a la competència ORAL o ús de la llengua.

S'utilitzen diverses fonts/recursos didàctiques: llibre de text, materials elaborats pels mestres, cd, tic, tac, làmines, llibres de literatura infantil a la Biblioteca Escolar. També el mestre prepara material específic per a l'atenció a la diversitat.

El centre participa en un conveni de col·laboració amb el British School of Barcelona. Aquest conveni proporciona recursos humans, language assistants, que venen un cop per setmana al cursos (normalment) de 3r i 5è, per poder adquirir habilitats lingüístiques, sobre tot pel que fa a la competència ORAL o ús de la llengua.

El curs 2013-2014, l'escola va introduir l'anglès a cycle mitjà i superior a través de l'àrea educació artística, la part d'educació plàstica.

6. Projecció del centre

La intranet de l'escola és un recurs compartit i usat per tota la comunitat educativa i s'han establert els mecanismes per actualitzar-la.

Hem col·laborat amb el casal d'avis de la localitat. Actualment continuem mantenint contacte amb el casal d'avis.

El centre organitza exposicions amb la participació de tota la comunitat educativa: Nadal, Sant Jordi, setmana cultural, jornada de portes obertes...

Mantenim contacte amb exalumnes de l'escola, els quals venen a fer xerrades als alumnes de sisè per informar i/o aclarir dubtes que puguin sorgir amb la ESO.